

Austatud Riigikogu, austatud Riigikogu esimees, austatud suursaadikud

Euroopaga seonduv ei too mind sel aastal esimest korda Riigikogu ette. Euroopa oli kesksel kohal nii valitsuse moodustamise aluste arutelul kui suvist poliitilist avaldust esitades. Oleme viimased pool aastat töötanud tihedas koostöös nii Riigikogu kui sidusrühmadega „Eesti Euroopa Liidu poliitika 2015-2019“ kallal. Kuigi formaalselt on tegemist valitsuse dokumendiga, on Eestile alati kombeks otsida Euroopa asjades võimalikult suurt ühisosa ning esindada Eestit valitsuse ja Riigikogu ühise mandaadiga. Tõtt-õelda on see olnud ka meie senise edu peamisi aluseid. Dokumendi tulemusena loodame kujundada detailsemad seisukohad umbes 70 omaalgatuse kohta; nendest kavatsen igal järgneval aastal Teile ka aru anda. Meenutan, et üks selle valitsuse peamisi ülesandeid on Eesti edukas Euroopa Liidu Nõukogu eesistumine 2018. aasta esimesel poolel.

Järgnevalt peatun mõnel olulisemal märksõnal ja valdkonnal, mis tulenevad sellest dokumendist.

Hea Riigikogu,

Kui asetame end hetkeks tulevikku ja vaatame sealt üheskoos tagasi 2015 aastale, siis tõenäoliselt jääks seda aastat meenutama ennekõike julgeolekuga seotud mured – peamiselt sõjad ja vägivald Euroopa naabruses, sellest tulenev ebakindlus ja pagulasvood, aga ka terroriaktid Pariisis ning mujal Euroopas ja meie ümbruskonnas. Nii möödunud reede õhtul toimunud terroriaktid kui aasta algul toimunud rünnak satiirajakirja Charlie Hebdo toimetuses on ühtviisi tülgestavad rünnakud meie ühiste demokraatlike põhimõtete ja eluviisi pihta.

Meie parim võimalik vastus on hoida kinni oma väärtustest ja ennekõike iseendaks jääda, mitte muutuda ründajate sarnaseks. Need on väärtused, mille sümboliks ja eeskujuks on Prantsusmaa juba olnud pikki aastaid. 1789. aastal Prantsusmaa asutavas rahvussambles heaks kiidetud inimese ja kodanikuõiguste ülddeklaratsioon tõstis esile valgustusaja üldhumanistlikud printsiibid ning eristas need riigivormist ja religioonist. Sellele vundamendile toetuvad ka Lääne ühiskonna alustalad, Euroopa Liidu alusaktid ning Eesti Vabariigi põhiseadus. ISIS on selle arusaamise ebahumaanne ja barbaarne vastand. Seetõttu oleme täna kõik prantslased – üks kõikide ja kõik ühe eest. Me teeme kõik vajaliku, et võita religioosset äärmuslust, terrorismi ja vihkamist.

Kuid julgeolek ei ole meie meeltes vaid äsjaste terrorirünnakute tõttu. Euroopas käib jätkuvalt sõda ning julgeolekukeskkond on seetõttu drastiliselt muutunud ja seda paraku pikaajaliselt. Iga välispoliitika edukuse peamine mõõdupuu on ennekõike poliitika edukus vahetus naabruses. Tõsi, kellelegi ei ole võimalik oma arusaamasid ja väärtuseid peale suruda. Samas peab kõikidel riikidel olema võimalus ise vabalt valida sobiv eluviis ja ka liitlассuhted. Euroopa ja euroopalik eluviis ei ole kellelegi ohuks. Sõda ja agressioon ei ole rahvusvahelise õiguse instrumendid, ebaõiglusest ei saa sündida õigust. Seetõttu tuleb Minsk II kokkulepped täita viimase kirjatäheni ehk selleni, kui Ukraina piirivalvur seisab Ukraina piiril kogu selle ulatuses, mitte võõrvõim või selle käepikendus. Ja mingit kauplemist tingimuste täitmise üle ei saa olla – koostöö mujal ei tähenda Euroopa jaoks järeleandmisi naabruses. Minski kokkulepete täitmine ei too kaasa paraku seda, et õigus ja õiglus oleks lõplikult jalule seatud, see tähendab vaid endise olukorra osalist ennistamist. Sõjakahjud jäävad, meie silmad on avatud ning Euroopa peab sellest tegema vastavad järeldused. Ühtne välispoliitika, sealhulgas sanktsioonipoliitika, peab olema kannatlik, järjepidev ning vajadusel valmis eskalatsioonile reageerima.

Naabruspoliitika edukus ja julgeolekuolukorra ilustamata hinnang peavad saama tuleval aastal valmiva Euroopa Liidu välis- ja julgeolekustrateegia nurgakivideks ning need on ja jäävad Eesti jaoks prioriteetseteks. Kui Euroopa Liidu lõunapartnerluse eesmärgiks on laiapõhjaline partnerlus ja koostöö, siis idapartnerlus kätkeb endas ka Euroopa perspektiivi. Meie väärtuspakkumine naabritele peab tulevikus sisaldama ka järk-järgulist Euroopa Liidu vabaduste – tööjõu, kaupade, teenuste, kapitali ja andmete vaba liikumise – jagamist naaberriikidega nii nagu seda täna

jagavad mõned mitte Euroopa Liidu liikmed. Et see nii läheks, peavad 2016. aasta märksõnadeks olema viisavabadus ja vabakaubandus Georgiale ja Ukrainale.

Austatud Riigikogu,

Selle ja ilmselt ka järgneva aasta peamine ja Euroopa jaoks mitmes mõttes isegi eksistentsiaalse tähendusega küsimus on peamiselt just Süüria kodusõja järel võimendunud põgenikekriisi lahendamine. Seoses Pariisis toimunud terrorirünnakutega pean vajalikuks juba teemat sissejuhatades öelda, et sõjapõgenike otsene seostamine terroriga on meelevaldne. Täna on meil olemas selged andmed nelja terroristi kohta, kellest kõik olid Prantsusmaa enda kodanikud. Kordan piiskop Philippe Jourdani öeldut, et see, mis terroristide südames toimub, on viha ja sel ei ole mittemingisugust seost religiooni või rahvusega. Läbikukkunud riikides tekkinud võimuvaakum on idanema pannud terroriorganisatsioonid või radikaalsed usuorganisatsioonid nagu al-Shabaab, Al-Quaeda ja ISIS. Need ei vali oma brutaalsuses sihtmärke ega elluviijaid ning on üheks põhjustest, miks inimesed oma kodudest lahkuvad. Kui varjupaigasüsteemi või muud süsteemi väärkasutavad terroristid, tuleb vaadata otsa võimekustele selliseid olukordi vältida ning luua toimiv süsteem, mitte üldistada süüdistusi kõigi sõjapõgenike suunas.

Ent olen ülemkogu eesistuja Donald Tuskiga täiesti samal nõul – meie esmane ülesanne ja vastutus Euroopa liidritena on ennekõike Euroopa turvalisuse ja kaitstuse ees. Meie esimene ülesanne on saavutada kontroll toimuva üle. Me ei tohiks sulgeda abivajajate ees ust, küll aga peame parandama Euroopasse ja Eestisse saabuvate isikute registreerimist ja abivajaduse tuvastamist. Euroopa varjupaigasüsteem ei vaja ülevaatamist üksnes solidaarsuse ja koormuse jaotumise aspektist lähtuvalt, vaid ka korrakaitse ja sisejulgeoleku vaatenurgast. Üks võimalus on piiril toimiva kiirmenetluse taasjuurutamine põhjendamatute taotluste selgitamiseks ja viivitamatuks tagasisaatmiseks. Kiiremas korras tuleks luua ühised ja riskasutatavad eelkontrolli, piiriületust, viibimisaega ja reisijate broneeringuinfot käsitlevad süsteemid. Teadvustasime võimalike julgeolekuriskid maandamise vajadust kohe arutelude alguses ning pakkusime Euroopa Liidu ümberasustamise skeemide rakendamiseks riikidele toeks meie erinevatest ametkondadest koosneva menetlusmeeskonna.

Euroopa Liidu lõunapoolsetes riikides veel korralikult mitte käivitatud kriisimehhanismid pagulaste ümberpaigutamiseks ei ole ega saa olla üldiseks lahenduseks rändekriisile. Need on vajalikud ennekõike selleks, et Euroopa vabadused toimiksid ka kriisi tingimustes ning need on toetuseks kriisist enim mõjutatud riikidele. Just seetõttu ütlesin möödunud nädalal kui Rootsi taastas kontrolli sisepiiridel, et peaksime olemasolevate kohustuste raames vaatama soodsalt Rootsi palvele paigutada sealt ümber pagulasi. Seda mitte ainult seetõttu, et Rootsi on meile väga lähedane riik aga ka seetõttu, et olukorda välispiiridel ei ole veel saadud kontrolli alla ning ka ümberpaigutamise käivitamisega on suuri raskusi.

Olen olnud kogu aeg seda meelt, et peame kriisist õppima ja ära kasutama võimaluse muutuste läbiviimiseks. Üks neist on Euroopa piirivalve loomise idee. See ei ole lühikese ajaga võimalik, kuid tänane olukord näitab, et peame kaaluma tugevamat võimaluste ja vahendite koondamist, mis tulevikus töötaks vaid Euroopa Liidu keskse eelarve baasil. Kuigi Eesti on ainuüksi 2015. aastal suutnud Euroopa operatsioonidesse panustada 10% piirivalve elavjõust, ei ole selline lahendus pikas vaates kestlik. Kui suveräänne õigus piiride valvamisel tähendab ühtlasi ka valvamise ja kontrolli puudumist, on tulemuseks paratamatult, et varsti meil ei ole enam neid vabadusi ja sisepiirideta Euroopat, milleta tänased noored Euroopat enam ette ei kujutagi. Ükski vabadus ei ole iseenesestmõistetav ning välispiiride valvamine on avalik teenus, mida kõik välispiiririigid osutavad kõigile teistele liikmesriikidele. See on üks põhjustest, miks me hetkel rajame kaasaegset ja tehniliselt moodsalt valvatud Euroopa Liidu idapiiri. Sisepiiridel kontrolli taastamine on ka üldise lahenduse puudumise või selle nõrkuse tulemus ning see on valdkond, kus on vältimatult vajalik rohkem Euroopat.

Lugupeetud Riigikogu,

Keskendudes tänasele päevale, ei maksa siiski unustada ka euroala. Rääkisin sellest möödunud korral siin täissaali poole pöördudes kui kriisikell lõi juba täistundi. Kreeka loobumine eurost ei oleks küll tähendanud euroala lõppu, kuid seni ei ole keegi veenvalt suutnud tõestada, kuidas oleks ühe riigi väljaheitmine, väljakukkumine või selle liikmesuse peatamine asjad kas Kreekale või euroalale tervikuna paremaks teinud. Kui veenev oleks selline euroala selle liikmetele või turule? Et jõudsimme kokkuleppele, on hea ja ma usun, et see on ka täidetav, on meie kõigi huvides ning tugevdab arusaama, et euroala liikmesus on vankumatu. Kokkulepe ei tähenda veel seda, et ma olen nõus sellele eelnenud üsna vastutustundetu ja meile kõigile kalliks läinud poliitilise näitemänguga.

Oleme järjepidevalt seisnud selle eest, et euroala stabiilsusorientatsioon ning turusurve peavad jätkuma. Just seetõttu tuleb lõpule viia pangandusliit koos deposiidigarantiide süsteemi ja kriisilahendusfondiga, luua kapitaliturgude liit ja tugevdada euroala riikide globaalset konkurentsivõimet. Arvestades kriisikogemust, peaksime tulevikus oma tööriistakasti lisama ka selgetel reeglite põhineva euroala liikme maksejõuetusmenetluse. See võimaldaks tulevikus euroala liikme võlakohustuste restruktureerimist euroala sees ning annaks nii era- kui avainvestoritest turuosalistele selge signaali investeerimisotsuste tegemiseks. Rahaliidu uute algatuste kõrval on siiski oluline stabiilsusele suunatud kursi hoidmine, otsuste elluviimine ning võimaluste loomine majanduskasvu ja investeringute toetamiseks.

Austatud Riigikogu,

Ka olukord Euroopa põllumajanduses on olnud erakordselt turbulentne. Põllumeeste sissetulekute järsk langus ja piimatööstuste kasuminumbrid näitavad muuhulgas kui suured on probleemid tarneahela sees. Euroopa Liidu põllumajanduspoliitika on end kõige paremini õigustanud just kriisiolukordades. Euroopa Liit eraldas sügisel ligi 500 miljoni euro suuruse abipaketi peamiselt piimatootjate abistamiseks. See täiendab 42 miljardit eurot, mis Euroopa Liidu eelarvest iga-aastaselt makstakse välja otsetoetustena. Eesti riik lisas sel aastal ELi toetustele oma võimaluste kohaselt riigieelarvelisi vahendeid ligi 10 miljoni euro eest. Koos Euroopa liidu panusega on erakorralisi toetusi sellel aastal põllumajandussektorisse suunatud 33 miljoni euro eest. Toetused on mõeldud ennekõike struktuursete muutuste läbiviimiseks. Tõenäoliselt juba selle aasta detsembris jõustub Euroopa Liidu rakendusotsus, millega tekitatakse meie soovitud paindlikkus elussigade ümberpaigutamiseks erinevate kaubanduspiirangu tsoonide vahel.

Paraku ei ole riigil ega Euroopa Liidul põhjatuid taskuid, ka sektor ise peab panustama ja leidma lahendusi. Kitsaskohti oli võimalik ette näha. Olgu siinkohal näiteks uute turgude otsimine, ühistegevuse arendamine või omaalgatuslike kriisijuhtimisinstrumentide loomine. Me oleme nõudnud ja saavutanud Euroopa Liidu abi, kuid miks me ei suuda olla tarneahela siseselt keerulises olukorras oma partnerite vastu solidaarsed siin Eestis ja täna? Kui ei ole põllumeest, siis ei ole ka tootmist ega tooteid, mida müüa, ümber töödelda või eksportida. Tarbijad peaks panema neid arenguid tähele ning langetama leti juures teadliku valiku. Ühtlasi tänan ettevõtteid, kes on põllumeeste kohustustesse suhtunud paindlikult ja mõistmisega.

Kriiside teemat kokku võttes tahan rõhutada, et Euroopa koostöö, ühtsus ja solidaarsus aitavad Eestit aga ka kõiki teisi liikmesriike. Ei ole Euroopa poliitikat, mille alusloogikasse ei ole nii Euroopa vabadused kui solidaarsuse idee vähemalt piimaga sisse kirjutatud. Euroopa ei ole vaid hea ilma sõber nagu ei ole seda ka Eesti. Kuigi Euroopa solidaarsus töötab ka Eesti kasuks, tahan siiski rõhutada, et Eesti ei ole ega taha olla isekas riik. Eesti soovib olla mitte ainult parem ja edukam riik aga ka hea riik, sest Eesti tahab ka teisi aidata. Olgu siinkohal näiteks meie kaitsevää märkimisväärne tegevus sellistes meist kaugetes paikades nagu Mali, Kesk-Aafrika Vabariik või Liibanon. See pürgimus on osa Euroopa solidaarsusest, osa selle perekondlikust ühtekuuluvustundest. See on ka põhjus, miks valitsuse Euroopa Liidu poliitika algab sõnadega, et usaldus ja solidaarsus on Euroopa Liidu ühiste väärtuste ja koostöö nurgakivid. Jagan Jean-Claude Junckeri aastakõnes öeldut, et vajame rohkem Euroopat selles Euroopas ning rohkem liitu

selles liidus.

Austatud Riigikogu,

Oleme koalitsioonileppes märkinud, et Eesti paneb eesistumisel rõhku ühtse turu ja digitaalse siseturu arengule, energiapoliitikale ning naabus- ja välispoliitikale. Viimasest rääkis juba kõne alguses, kuid puudutan mõne sõnaga ka kahte teist teemat.

Olen öelnud, et Euroopa Liidu geograafilisel äärealal asuva riigina on meile eriti olulised energia-, transpordi- ja sideühendused ning siseturu areng selles vallas. Hoolimata kriitikast oli kokkulepe Soome kolleegiga hädavajalik, et jõuaksime ühisele arusaamisele nii gaasi toruühenduse Balticconnector kui veeldatud gaasi terminali rajamise võimaluste osas. Uus Soome valitsus on seda härrasmeeste kokkulepet austanud ning hiljuti esitasime raske töö viljana Euroopa Komisjonile ühistaotluse Eestit ja Soomet ühendava gaasitoru rajamiseks vastavalt kokkulepitule. Oleme ühiselt otsustanud asja ka lõpuni ajada, et muretseda ühendusele vajalik Euroopa Liidu toetus. Soome loobumine avab võimaluse Eesti ettevõtjatele konkureerida regionaalse gaasiterminali arendamiseks. Väidan, et kui me oleksime põikpäiselt rainud edasi stiilis kõik või mitte midagi, siis ilma ettenägeliku kokkuleppeta oleksime me ka täna seal, kus olime toona.

Elektriturul on meie jätkuvaks strateegiliseks eesmärgiks Balti elektrisüsteemi lahtisidumine Loode-Venemaa sagedusalast järgneva kümnendi jooksul. Plaani realiseerimine ei sünni ilma koostööta eriti just Balti riikide vahel. Lähiaja olulisimaks arenguks energeetika vallas on üleilmse ja siduva kliimakokkuleppe saavutamine Pariisis. Hoolimata meie rõhuasetustest kohalike ressursside kasutamiseks ja väärindamiseks, on Euroopa kliimapoliitika kooskõlas Eesti energiapoliitika kaugemate püüdlustega.

Austatud Riigikogu,

Täna on maailma suurimaks majutusettevõtteks ettevõtte, mis ei oma mitte ühtegi hotelli. Maailma suurimaks taksofirmaks on ettevõtte, mis ei oma ühtegi taksot. Raamatutest, videote või plaatide omamisest ei ole enam mõtet üldse rääkida. Infotehnoloogiast võimendatud arengud on sedavõrd kiired, et meil on raske ette kujutada, mida ka lähiaastad infoühiskonna arengus tuua võivad. Igal juhul tundub, et tulevased põlvkonnad ei pea enam pühaks põhimõtet, et võidab see, kellel on surres kõige rohkem asju. Audiitorfirma PriceWaterhouseCoopers hinnangul võib aastal 2025 jagamismajanduse viie peamise sektori potentsiaalne väärtus küündida 335 miljardi dollarini. Aastaks 2035 võib maailmas olla juba 1 miljard digitaalset nomaadi, keda köidavad rohkem e-residentsuse ja jagamismajanduse-laadsed rakendused kui üleilmset mobiilsust ja elustiili takistavad asjad. Meie asi on neile toimivaid e-lahendusi pakkuda. Euroopa peab digitaalse murrangu omaks võtma ning Eesti soovib kindlasti olla selle eesotsas.

Õnneks on arengud Euroopa digitaalse ühtse turu valdkonnas paljulubavad ja silmnähtavad. Andmeside rändlustasude kaotamine alates 2017. aasta keskpaigast toetab väga tugevalt üha enam mobiilseadmetesse koliva piiriülese digimajanduse levikut Euroopas. Selle aasta mais Andrus Ansipi poolt esitatud Euroopa digitaalse siseturu strateegia sisaldab ambitsioonikaid plaane ja ka meeldivalt palju Eesti digitaalseid näpujälgi, mistõttu loodame, et hiljemalt meie eesistumisel saavad selle peamised ettepanekud ka vastu võetud. Ka tubli kolmandik Eesti Euroopa Liidu poliitikast on seotud digilahendustega.

Lisaks viidatud strateegia elluviimisele peaks Euroopa Liit edasi liikuma ka andmete vaba liikumise kui viienda põhivabaduse suunas. Andmeid on juba nimetatud 21. sajandi valuutaks ning selline vabadus peab võimaldama isikul andmete omanikuna enda kohta kogutud andmeid mitte ainult kontrollida, vaid ka kasutada ja käsutada. Sealhulgas peaks võimalik olema lubada teistel ettevõtetel kasutada kogutud andmeid. Samuti peaks olema võimalik andmete ühekordne kasutamine nii avalikus kui erasektoris. Kuigi idee teostust tuleb veel põhjalikumalt uurida, annaks sellise vabaduse rakendamine potentsiaalselt märkimisväärse majandusliku efekti ka tärkavatele

väike- ja iduettevõtetele.

Täiendavat majanduslikku elavnemist võiks tekkida ka juriidiliste isikute vabast liikumisest digilahenduste abil. Seda siis kui tegevuse alustamiseks teises liikmesriigis võiks seniste kohmakate protseduuride asemel piisata vaid ülekantavast registrikandest. Kui eelnevat toetaks omakorda ka haldusotsuste vastastikkune tunnustamine ja vastastikkune usaldus Euroopa Liidu tasandil, võiks ühes liikmesriigis omandatud õigused, load ja litsentsid toimida ka teises liikmesriigis. See muudaks piiriülese ettevõtluse tunduvalt hõlpsamaks ja aitaks tuua ka avasektorisse vajalikku välist konkurentsi ja efektiivsust.

Lugupeetud Riigikogu, head saadikud

Erinevalt brittidest, kelle suhted kontinendiga on läbi aegade olnud üsna erilised, on Eestit tema Euroopa-taotlustes ikka juhtinud Gustav Suitsu poolt uljalt ja noor-eestlaslikult sõnastatud püüdlus: „Jäägem eestlasteks, kuid saagem ka eurooplasteks!“ Täna ei kahtle keegi, et oleme eurooplased, kuid euroopalikkus kui püüdlus ja eurooplasteks olemine on meis pikalt olemas olnud. Meie teame, mida tähendab ka ilma selle püüdluseta elamine.

Sel nädalal algavad kõnelused David Cameroni esitatud ettepanekute üle puudutavad peamiselt Ühendkuningriigi suhteid Euroopa Liiduga ja on ettevalmistuseks n.ö „Briti referendumile“, mis peab aset leidma enne 2017. aasta lõppu. Olen sellest korduvalt Briti peaminister David Cameroniga vestelnud ning minu hinnangul on võimalik tema ettepanekute alusel kokkuleppele jõuda. Eesti suhted Ühendkuningriigiga on väga tugevad ning tema liikmesus on selgelt mitte ainult meie aga ka muu Euroopa ja ka Ühendkuningriigi enda huvides. Selle nurga alt peamegi kõnelustele lähenema - Euroopa Liit ei oleks ilma brittideta majanduslikult, poliitiliselt ega sõjaliselt kaugelki see, mis ta täna on. Kõneluste sisu osas lähtume aga sellest, et Euroopa Liidu siseturg ja põhivabadused on üks tasakaalustatud tervik koos isikute vaba liikumisega. Jagame brittide soovi tugevdada liikmesriikide parlamentide rolli, kuid me ei näe seda vaid jalgpallikohtuniku rollis punaseid kaarte jagades, vaid leiame, et liikmesriikide parlamendid võiks teostada üheskoos algatusvõimet (nn roheline kaart). Usun, et Euroopa Liidu otsustusprotsessides vahetuks osalemiseks võiks Riigikogu oma kodukorda kriitilise pilguga vaadata.

Kuid suhe, mida britid oma liikmesus suhtes Euroopa Liiduga taotlevad, ei ole suhe, millisena Eesti kujutab ette Euroopa Liidu tulevikku ja enda kohta selles. Näeme Euroopa Liitu vastusena võimalikele väljakutsetele ning soovime olla Euroopa Liidu arengu eestvedajate hulgas. Oleme avatud institutsioonide ja pädevuste tugevdamisele ning koostööle uutes valdkondades. Olles euroala ja Schengeni liikmed, oleme juba täiesti teistsuguses olukorras. Eelnevast hoolimata oleme kindlasti avatud liikmesuse pooldaja ega soovi Euroopa Liidu poliitilist jagunemist, sest Euroopa Liidu peamine tugevus seisneb tema ühtsuses.

Kõige lõpuks aga mitte kõige vähemtähtsana tahan esile tõsta, et lisaks väga paljudele sarnastele vaadetele ja hoiakutele seob meid brittidega ka ühine eesistumistrio. Kordan üle, et üks selle valitsuse peamisi ülesandeid on edukas Eesti eesistumine 2018. aasta esimesel poolel. Koos Teie ees oleva Eesti Euroopa Liidu poliitikaga, mis on üheks aluseks eesistumise sisu planeerimisel, läheb novembri lõpus valitsusse ka uuendatud eesistumise tegevuskava, mis on aluseks eesistumise korralduslikule planeerimisele. See tegevuskava jääb sellisel kujul viimaseks ning edaspidi saab valitsuse poliitiline roll ettevalmistustes olema veelgi tugevam ja vahetum. Kui aga rääkida konkreetsetest ettevalmistustest, siis oleme tänaseks välja valinud üle 400 valitsuse ja Riigikogu ametniku aga ka erasektori töötaja, kelle peal on peamine roll tööühikute juhtimisel ja eesistumise eestvedamisel. Kompetentne ja euroopalik ametnikkond on peamine, mis Eestile sellest perioodist vahetult alles jääb. Järgmisel aastal saadame Brüsselisse juba suure osa 2018. aastal eesistumist läbiviivaid ametnikke.

Lisaks sellele, et meie töötempo võib olla kiirem jäädes Euroopa Parlamendi seadusandliku töö

lõpuperioodi, peame olema valmis kõigi teemadega töötama ja õppima kriisiaastatest, et olla valmis nii ootamatusteks kui tõsisteks kriisideks.

Kuigi peamine ettevalmistumise raskus on eelseisvatel aastatel valitsusel, on ka Riigikogul eesistumise edukas läbiviimises väga oluline roll ja seda mitte vaid parlamendiplomaatia edendamise vaatevinklist. Esmalt muidugi eelarve, milleks oleme teiste eesistujate kogemuse pinnalt kõigi aastate peale plaaninud suurusjärgus 74 miljonit eurot. Teiseks vajame Riigikogu toetust mõningate muudatuste tegemiseks avaliku teenistuse seadusesse, mis võimaldavad paindlikumalt sel pingelisel perioodil eesistumisega seotud ametnike tööaega ja motivatsiooni juhtida. Seega avaldan lootust Riigikogu igakülgele toele, et eesistumine nii sisuliselt kui korralduslikult hästi ette valmistatakse ja läbi viiakse.

Loodan väga Teie igakülgele, tõhusale ja asjatundlikule koostööle järgnevate aastate jooksul. Eesistumiseni on jäänud 775 päeva tihedat tööd.

Teeme üheskoos Eesti suuremaks! Täna tähelepanu eest!